

Iskaja, izvezemil pondeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. ...
Asiškoga št. 20, I. nadstropje. Dopolni ...
Antan Gerbec. — Lastnik tisk ...
znaša za mesec: L. 7.—, 3 mesece ...
Za inoseststvo mesečno 4 lire v ...

licejask kajšniko LJUBLJANA — Jugoak vija

JUGOSLOVSKA

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v ...
širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov ...
osmrtnice, zahvali, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov ...
po L. 2. — Mail oglasi po 20 cent. bežada, najmanj pa L. 2. — Oglasi, ...
naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. ...
Frančiška Asiškoga št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Naša prisega

Agencija Stefani je 2. t. m. brzojavila v svet napoluradno napoved o novi preduredbi ali porazdelitvi naših pokrajin. Pozneje je prišla tudi uradna proglasitev, s čimer se je izvršilo ono, kar je moralo priti in kar smo predvidevali. V omenjeni Stefanijevi brzojavki, v kateri se napoveduje razkosanje Goriske, je v tolažbo italijanskih Goričanov rečeno: Ni izključeno, da bo Gorica enkrat pozneje, ko bo asimilacija slovenskega življa dovršena, zopet povzdignjena v samostojno pokrajino. In če si ogledamo Mussolinijev odgovor Goričanom in njihove žalne manifestacije, tedaj vidimo, da se je Mussolini še brezobzirneje izrazil, hotec potolažiti oziroma prepričati italijanske Goričane z besedami: ... Ko bo raznarodovanje drugorodnih življenj dobro vpeljano.

Nes pametno bi bilo, ako bi si hoteli zakriti oči pred to nevarnostjo, posebno sedaj, ko je bilo raznarodovanje uradno obznanjeno z najvišjega mesta italijanske države. Nahajamo se v težkem položaju. Obdani smo od 40 milijonskega naroda, ki govori drug jezik, ki ima druge interese, ki nas ne razume. Na čelu države stoji vlada, ki se je očitno postavila na stališče, da moramo kot narod izginiti s tega ozemlja. Ta vlada razpolaga z ogromnim upravnim, policijskim in vojaškim aparatom države štiridesetmilijonskega naroda proti naši polmilijonski narodni manjšini. Če bi delali primerjave med našimi skromnimi obrambnimi sredstvi in med sredstvi naših nasprotnikov, tedaj bi morali že a priori obupati. Računi bi izpadli za nas porazno. Toda življenje ni matematika. Samo številko ne odločuje v življenju, pa naj gre za življenje poideja kakor tudi narodov.

Seveda naš odpor ne bo odpor oborožene sile, ne bomo se borili proti vladi z brutalno silo. Prvič, ker moramo nasilja obsoditi že s človeškega stališča in drugič, ker bi s tem poslabšali svoj položaj ter ne bi ničesar dosegli. Toda s tem nikakor ni rečeno, da nimamo obrambnih sredstev na razpolago. Ze poprej smo poudarili, da se življenje ne vrši po matematičnih formulah, zato številna premoč sama na sebi ne more odločevati. Kljub našemu majhnemu številu in kljub naši revščini se utegnemo uspešno boriti proti raznarodovanju. Predvsem mora biti vsak naš človek prežet od misli na pretečo nam nevarnost ter imeti trdno voljo kljubovati pritisku. Ako bo naš narod na tem ozemlju kljub vsem živel v zavesti, da je del slovenskega plemena ter imel trdno voljo ostati Slovan, tedaj obstoji v tej volji tista Petrova skala, ob kateri se bodo razbili vsi raznarodovalni poskusi naših nasprotnikov.

In če bodo naš jezik še huje preganjali, tedaj bo to zadnje zatočišče: domače ognjišče, kjer mora večno živeti naša govornica in naša knjiga, ki nas bo bodrila in podžigala, da vztrajamo vtežkem neenakem boju. Zakaj prepričani smo, da mora priti izprememba. Krivično stališče, ki ga zavzema današnja uradna Italija nampram nam, se bo gotovo revidiralo. Glavni pogoj pa je, da se kot narod vzdržimo in kljubujemo raznarodovanju. Enkrat mora priti čas, ko bo ta krivični pritisk prenehal, in prenehal bo tedaj, ko bo prišlo spoznanje v naših nasprotnikih, da proti življenja sposobnemu organizmu so vsa nasilja brezuspešna. In takšen organizem je tudi jugoslovenski narod na tem ozemlju. Z našo voljo, z našo požrtvovalnostjo in z ljubeznijo do naše zemlje in naše govornice bomo dokazali, da smo vredni življenja. Ne moremo sprejeti mirne duše uradno napoved naše narodne smrti. Mussolinijevo osmrtnico našega naroda raztržimo in če ima ta gospod danes še tako moč v rokah, je vendar prešlab, da bo izvedel svoj program, ki se tiče našega obstoja. Prešlab zato, ker je v nas volja do življenja, ker se tudi mi zavedamo, da smo ljudje, ki streme k solncu, k življenju in sovražijo smrt.

S tem upanjem sprejmemo tudi največji udarec. Če so razdelili našo deželo ter porazdelili dele našega naroda, ne smejo videti v naših vrstah omaganje. Če je kdaj bila potrebna slova, je to danes: Naš narod rabi vse narodne delavce, zato proč z vsakim strankarstvom in strujarstvom, proti združenim nasilnim močem, moramo združeni stopiti v obrambo, ako naj bo naš odpor uspešen. To naj bo druga naša prisega ob letošnji obletnici aneksije, ki se proslavlja letos z napovedjo naše narodne smrti!

Kljub temu se bomo glede razdelitve naših dežel vzdržali vsakega globljega razpravljanja. Senzermenska in rapalska pogodba sta dali Italiji pravico, da lahko razpolaga s temi ozemli, kakor hoče. Toda grd in sramoten madež je in ostane kljub vsemu na tem mesarjenju. Zakon o aneksiji, katerega druga obletnica je bila ravno včeraj, 5. januarja, je predvideval ohranitev naših deželnih in občinskih avtonomij in posledno tudi ohranitev naših dežel Trsta, Istre in Goriske. Z razmesarjenjem in uničenjem naše Goriske, je sedanja vlada brezobzirno potepala pod nogami aneksijski zakon kot takšen in s tem pljunila na vse obljube, ki nam jih je dal italijanski narod v najsvežejši obliki. In vse to se je zgodilo ravno ob obletnici aneksije in s tako groznim in maravnost nemoralnim protislovenskim utemeljevanjem!

Na ta način je vlada napravila ne samo grozno kričavo krivico novim pokrajinam, temveč tudi ogromno napako. Mesto da bi se vera v aneksijo utrjevala z doslednim spoštovanjem vseh zakonov, ki se nanašajo nanjo in na prijateljsko pomirjenje med obema plemenoma, se je letos proslavila ta zgodovinska obletnica z napovedjo naše narodne smrti! S tem nas je vlada za vedno prislila, da se bomo spominjali na ta dan kot na dan našega nedopustnega ponižanja. Protestiramo svečano, ker nima Italija nikake pravice do naše nacionalne individualnosti. Nobena mednarodna pogodba ne pooblašča države, da bi smela vplivati dušno in telo anektiranih narodov! In zato bo naš odpor upravičen in vsakoletna obletnica aneksije bo tudi obletnica naše prisega, da naše narodnosti ne damo nikomur in pod nobenim pogojem!

Oblika, s katero nam je vlada servirala na krcžnik ta nabrušeni nož, s katerim nas nerava suniti v prsi, da napravimo hitri konec, kaže, da nima sedanja vlada niti najprimitivnejših obzirnov nampram nam, ter da nas smatra za tolpo ovc. Na ta način nas je degradirala na popolnoma brezpravno ljudstvo, ki mora samo ubogati in poljubljati šibo, ki ga tepe. Kakor nas mora ta gorostasna brezobzirnost in brezmejna krivica boleti, vendar nam z druge strani ta odkritost stavlja prav očitno v osrednje veliko nevarnost, ki preti naši narodni individualnosti. In tudi ta nevarnost nas mora poleg krivice podžigati, da se upremo z vsemi svojimi močmi proti raznarodovalnim namenov vlade.

Italija

Pred uvedbo italijanskega deželnega in občinskega zakona v nove pokrajine. Razdelitev novih pokrajin.

RIM, 5. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je ministrski predsednik predložil avetu v odobritev načrt kr. odloka, ki ga že proučuje posebna posvetovalna komisija za nove pokrajine in s katerimi se določa raztržitev občinskega in deželnega zakona (zbrani zakonik 4/2. 15. št. 148), tozadnevna pravilnika (12. 2. 1911. št. 297) in raznih namestniških in kraljevih odlokov, ki sta izpremenila prvega in drugega, na nove pokrajine. Ta odlok vsebuje glavnejše določbe za prvo vpeljavo novega reda in pušča ministru notranjih zadev proste roke, da izda potom kr. odlokove se ponovne določbe, ki bi bile potrebne, da se spravijo nove ustanove v sklad s stariimi. Kar se tiče organizacije zastopstev, se smatra popolna obnovitev vseh nepravno izvoljenih občinskih svetov za odvečno, in se tekem 3. mesecem po uveljavitvi odloka razpišejo volitve samo deželne in občinske svete, kateri so izgubili dve tretjini svojih članov. Medtem bodo upravljali dežele izredni deželni izbori in, če ti prenehajo posloovati, izredne komisije, kakor je predpisano za razpuščene dežele svete. Ti odbori ali komisije bodo imeli pravico izvršiti prvo imenovanje volilnih članov deželnih in upravnih odborov, ki bodo vršili svojo službo do definitivnega imenovanja, za katero bodo skrbeli deželni sveti v svoji prvi sežiji. Določbe, s katerimi naj se spravi novi red v sklad s stariimi redom v novih pokrajinah, se tičejo predvsem aktivne in pasivne volilne pravice, nameščevanja občinskih tajnikov in pobiranja krajevnih davkov in davčnih doklad, za katere poslednje bodo določeni posebni ukrepi. — Ministrski svet je po vzpodbujevalnih besedah ministrskega predsednika odobrilo predloženi načrt odloka.

RAZMESARJENJE JULJSKE KRAJINE.

Na isti seji ministrskega sveta je ministrski predsednik predložil svetu v odobritev načrte odloka, s katerimi se določajo upravne meje novih pokrajin.

ZA TRENTINSKO je predložil ustanovitev enotne pokrajine z glavnim mestom Treantom. Ta pokrajina bo obsegala sedanja Trentinsko in Gorjo Adiško z 10. okrožji: Rovereto, Rivo, Trstom, Tonom, Botgom, Klesom Cavalesejem, Bozenom, Bressanonom in Meranom. Okrožje Ampezzo bo priključeno belunski pokrajini. S posebnim odlokom se bo poskrbelo za prehod nekotliko prebivalcev v Val d'Astico z ozemlja trentinske pokrajine na ozemlje vicenške pokrajine.

ZA ZADER je predlagal ustanovitev zadrške pokrajine z glavnim mestom Zadrcom in enim samim okrožjem.

Ministrski predsednik je nato prešel na JULJSKO KRAJINO. Omenil je, da je bilo predlaganih v tem oziru več rešitev. Predvsem je poudarjal, da se tudi zmenja lažjev križajo, kajti vsak od njih promatira položaj s stališča lokalnih interesov. 18 gorških lažjev je n. pr. zahtevalo združenje z Vidmom. On predlaga to-le razdelitev:

- 1.) ENOTNA FURLANSKA POKRAJINA Z GLAVNIM MESTOM VIDMOM, ki bo obsegala razen sedanjih okrožij (Tolmezzo, Čedad, Pordenone) še gorško, gradiščansko in t. olminsko okrožje. K Tolmezza se bodo priključili trbiški Nemci.
- Obmorska stran Furlanije (Gračež in otok Morosin) se bo priključila k Trstu skupno z vsem trbiškim sodnim okrožjem. Oglej bo še nadalje tvoril del furlanske pokrajine. Postojnski politični okraj bo priključen k tržaški pokrajini, ravno tako tudi sezanski sodni okraj in 4 komenske občine, te poslednje zaradi zagotovitve teritorialne koatinitete med Tržičem in Trstom.
- 2.) TRŽAŠKA POKRAJINA Z GLAVNIM MESTOM TRSTOM in s tržaškim in postojnskim okrožjem. Del te pokrajine bodo tvorili tudi tržaški sodni okraj, gradiška občina, frakcija otoka Morosin, Milje, sedani postojnski politični okraj, (razen bistriškega in vipavskega sodnega okraja), sezanski sodni okraj in štiri občine komenskega sodnega okraja: Mavhinje, Slvno, Šempolaj in Aurisina??
- 3.) ISTRSKA POKRAJINA Z GLAVNIM MESTOM PULO in z okrožji Koper, Poreč, Pazin, Pula, Volosko, Opatija in Lošinj. Za glavno mesto je predlagal Pulo kot najvažnejše in najbolj obljubeno mesto, bogato na rimskih tradicijah in vredno posebnega upoštevanja, ker je vsled aneksije k Italiji izgubilo važnost, ki jo je imelo pod bivšo monarhijo kot sedež višjih poveljništev vojnega mornarice.

Ministrski predsednik je utemeljeval ta načrt z argumenti, ki so zaradi svoje zgodovinske važnosti vredni, da se zabeležijo: Načrt ima po njegovem mnenju, te-le prednosti:

- 1.) Zadošča željam velike večine italijanskega prebivalstva krajin.
- 2.) Ustvarja tržaško pokrajino z naravnimi funkcijami za posebne potrebe velikega pomorskega mesta, ki se tako izpolnjuje v svojih vodah s tržaškim in miljskim rokavom in "kontrolira" potom železniške proge Postojna-Sežana-Trst svoje podeželske Slovence, nasproti katerim bi mogla vršiti svojo zgodovinsko nalogo VSRKAVANJA. (čitaj: poitalijančevanje. Op. ur.) Da pa se prepriči, da bi pritisk tujerodnega prebivalstva na Trst postal v prvem času prevelik, je predlagal, da se komenski okraj priključi furlanski pokrajini, bistriški sodni okraj pa Istri. Ta načrt potrjuje staro zgodovinsko emoto istrske pokrajine, katere vsrkavanja s strani Trsta niso zahtevali niti ugledni tržaški politični eksponenti.
- 3.) Odgovarja popolnoma visokim državnim potrebam, ker enotna furlanska pokrajina je potrebna za modro obmejno politiko, ki je za Italijo velikanske važnosti. Avstrija je držala zapadno Furlanijo vedno ločeno od — imenovani jo bom tako — ilirske pokrajine. Ravno nasprotni razlogi (na naši strani) pa govorijo za združitev tega ozemlja v njegovih zgodovinskih in naravnih mejah.

Vsrkanje (čitaj: poitalijančevanje. — Op. ur.) kompaktnega in številnega slovenskega prebivalstva in nemškega prebivalstva v trbiškem okraju bi se ne moglo izvršiti v majhnih pokrajinah, kakor bi bila gorška, kjer bi bil italijanski element edino le enako močan kakor tujerodni, dočim je z ustanovitvijo velike pokrajine lahko predvidevati vsrkanje tujerodnega prebivalstva, ki se bo tako nahajalo v upravnem življenju v absolutni manjšini. Gorica na drugi strani ni bila nikdar glavno mesto pokrajine. Pod Avstrijo je imela takozvano avtonomije in deželni zbor, toda ostala je vedno glavarstvo, to je podprefektura. Taka pokrajina bi bila v oblasti tujerodcev in bi predstavljala etniško in vojaško šibkost naše meje. Gorica bo medtem ohranila poveljništvo vojaške divizije in vse druge podrejene urade. Da pa more izvrševati svojo posebno funkcijo, ki ji jo je prisodila nova zgodovina Italije, bo vlada poskrbela, da ji čim prej da in razvije važne splošno kulturne in tehne zavode, tako da bo postalo mesto važno središče za širjenje italijanstva. V tem smislu bodo predložili konkretne predloge ministrskemu svetu minister za šolstvo, za industrijo in za poljedelstvo.

Predsednik je zaključil, poudarjajoč, da je morala in mora obveljati pri reševanju tega vprašanja nad vsemi, četudi plemenitiimi skrbmi krajevnega značaja, katere so zastopali ugledni in tudi vrli eksponenti komisij, zastopanih pri vladi, edino-le skrb za najvišje državne interese. In rešitev, ki jo on predlaga ministrskemu svetu, odgovarja tem visokim potrebam. "Pozneje, ko bo nacionaliziranje (čitaj: poitalijančevanje. Op. ur.) narodnih manjšin v tej tako občutljivi zoni naše meje velikopotezno vpeljano — in poleg sile, ki proizhaja od naše t. sočletne kulture, bodo pri tem živahno sodelovali vsi Italijani, posebno pa oni, ki so danes strinjani okoli vlade, zaupajoč v ime domovine — se bo gotovo lahko ponovno proučil poseben položaj one zone in se bodo, če bo treba, izpremenili današnji sklepi. Danes pa bodo morali vsi, četudi bodo morali doprinesiti kako neugodno žrtve za višje interese Italije, iskreno in vdano izvršiti sklepe, ki jih bo sklenila vlada."

šnji sklepi. Danes pa bodo morali vsi, četudi bodo morali doprinesiti kako neugodno žrtve za višje interese Italije, iskreno in vdano izvršiti sklepe, ki jih bo sklenila vlada.

Jugoslavija

Situacija volilne borbe.

BELGRAD 5. Vzhvalna in obezna volilna borba se razvija v Vojvodini, kjer so dosedaj imeli radikalcij svoje glavne postojanke. V Vojvodini pa se za volitve pripravljajo tudi narodne manjšine. Zanimivo je dejstvo, da so se začeli politično udeleževati tudi Slovaki, ki postavijo lastne kandidate. Slovaki štejejo v Vojvodini nad 120.000 duš.

Madžari in Nemci se tudi zanimajo za volitve. Nemci priredijo prihodnje dni v Novem Sadu skupščino, na kateri bodo definitivno razpravljali o politični taktiki in nastupu pri volitvah. Močna je med Nemci struja, ki propagira samostojni nastop Nemcev in postavitev lastne kandidatne liste. Tudi Madžari so postali zelo agilni.

V madžarskih in nemških krogih je vzbudila splošno veselje vest, da je vlada pripravljena priznati Nemcem in Madžarom volilno pravico. Vižeti je torej, da bo Vojvodina glede strank najbolj razcepljena.

V Vojvodini bodo nastopile zelo številne stranke. Svoje kandidatne liste postavijo: radikalcij (Pašičeva in Protičeva struja), demokratje, zemljoradniki, dobrovoljci, Slovaki, Nemci in Madžari. Med obema radikalnima strujama se vodi posebno ljuta borba za mandata. Dejstvo je, da ima Stojan Protič v Banatu zelo veliko priateljev in somišljenikov. V svojem organo "Radikal" je danes Stojan Protič izdal obširna navodila, kako imajo njegovi somišljeniki nastopati pri bodočih volitvah. Protič v glavnem naglašja načelo, da morajo njegovi pristajši povsod najprej podpirati radikalno stranko kot tako. Za slučaj, da kje prodra, naj postavijo lastne kandidate. Od slučaja do slučaja pa naj se napravi kompromis s ostalimi po programu sorodnimi strankami.

Razmerje med Jugoslavijo in Grško.

BELGRAD, 5. Takoj po svojem prihodu v Belgrad je jugoslovenski atenski poslanik Zivonin Balugdžić obširno poročal znanemu ministru o sedanjem političnem položaju na Grškem in o razpoloženju Grške za končni sporazum z Jugoslavijo. Podrobno poročilo je poslanik podal o konvenciji glede solunskega pristanišča. V tem oziru so nastala med obema vladama neka nesoglasja in je osobito sporno postalo vprašanje suverenitete nad pristaniščem. Kakor znano, zahteva Jugoslavija popolno suverenost nad onim delom solunskega pristanišča, ki je določen za jugoslovensko uvozno in izvozno trgovino. Grška smatra, da bi bila na ta način prikrašjana in da bi bila ta zahteva na škodo grške suverenosti. Vprašanje je radi tega postalo komplicirano. Upati pa je, da se doseže tudi glede te točke pravičen sporazum.

Nekateri politični krogi pa spravljajo prihod poslanika Balugdžića tudi v zvezo z njegovo mislijo, da se začne pogajanja o vstopu Grške v zvezo držav male antante. Glede tega vprašanja ne obstoja v Belgradu posebno dobro razpoloženje.

Vprašanje imenovanja poslanika v Rimu.

BELGRAD, 5. V diplomatičnih krogih se sliši, da bo dosedajni poslanik v Rimu G. Antonijević v najkrajšem času odpočel. Njegovi dosedajni neuspehi v politiki nampram Italiji so glavni povod. Na merodajnih mestih pa vlada tudi razpoloženje za to, da postane vodilni poslanik v Rimu mož, ki ima za to vse sposobnosti, ker je rimsko poslanništvo za Jugoslavijo največje važnosti in je treba na tem mestu diplomatično popolnoma rutiniranega politika. Nekateri govore, da bo poslanik Balugdžić imenovan za poslanika v Rimu.

Čehoslovaška

Atentat na čehoslovaškega ministra Rašina.

PRAGA, 5. Na finančnega ministra Rašinta je bil davi izvršen atentat. Atentator je bil takoj aretiran. Priznal je, da je izvršil atentat premišljeno, ker je nasprotnik Rašinove politike. Atentator ima 20 let, je česke narodnosti, po pokliku privaten uradnik in ni bil čehoslovaški legionar tekem vojne. Ministrstvo stanje je zelo nevarno, ker se zdravniki bojijo komplikacij in ker se še ne ve, ali mu je ranjena hrbtnica ali pa ledvice. V Pragi vlada mir.

Razburjenje na Madžarskem radi demarše.

PRAGA, 4. Češke Slovo" izpolnjuje svojo vest o demarši Male antante, da so poslaniki Čehoslovaške Rumunije in Jugoslavije izročili veleposlaniški konferenci kolektivno noto, v kateri se energično protestira proti madžarskemu zakonskemu načrtu glede obrambe države, vojaškega davka in delovne dolžnosti.

Ogrska

Madžari zanikajo vest o demarši Male antante.

BUDIMPEŠTA, 5. Madžarska brzojavna agencija poroča: "Madžarski listi izjavljajo soglasno, da je neresnična vest "Českega Slova" v Pragi, da je Mala antanta posredovala pri poslaniški konferenci proti nekaterim zakonom, ki se nameravajo uveljaviti na Madžarskem. To se zdi po mnenju madžarskih listov neverjetno, ker kontrolna komisija bi preprečila vsak pozizkus Madžarske za oborožitev. Zakonski načrt za zagotovitev reda v notranjosti pooblašča vlado samo, da prisili prebivalstvo na delo v slučaju stavk in državnih nesreč. Listi tudi poudarjajo, da je opozicija sklenila, da ne bo pobijala tega načrta.

Ogrska zavrača vesti o svojih vojaških pripravah.

BUDIMPEŠTA, 5. Ogrski finančni minister Kalay je objavil v "Pester Loydu" izjavo, v kateri odločno zanikuje vesti o vojaških pripravah na Ogrskem. Obenem naglašja, da take oborožave ne morejo ni-

kakor biti v skladu z ogrskim finančnim in obnovitvenim načrtom.

Poljska

Novi ruski poslanik v Varšavi.

VARSAVA, 5. Predsednik poljske republike je danes svečano sprejel v palači Beselvedere zastopnika ruske sovjetske republike Leonida Obolenskega, kateri je prišel v Varšavo kot izreden odposlanec in opolnomočeni minister. Obolenski je predložil predsedniku svoja poverilna pisma.

Francija.

Medzavezniška konferenca v Parizu prekinitvena. vsled navzkrižja med Anglijo in Francijo.

PARIZ, 5. Konferenca se je končala. Angleška delegacija (bo zapustila Pariz tekem današnjega dneva. Bonar Law in Poincaré sta v svojih izjavah ugotovila popolno navzkrižje med francoskim in angleškim stališčem v vprašanju odškodnin. Bonar Law je sicer ugotovil v svojih izjavah, da se francosko in angleško stališče povsem križata, poudaril pa je s toploto, da bo prijateljstvo med dvema državama ohranjeno še nadalje. Izjavi Poincaréja in Bonar Lawa bosta objavljena.

Markiz Della Torretta je v daljšem govoru objasnjal italijansko stališče in vzroke, zaradi katerih Italija ne more pristati na angleški načrt. Ta načrt je v svojih bistvenih točkah, v kolikor gre za brisanje medzavezniških dolgov in novega načrta za plačevanje s strani Nemčije, preveč razlikuje od Mussolinijevega načrta, ki tvori podlagu za italijansko delegacijo. Ta načrt je bil v celoti objavljen v francoskih časopisih in ni torej vzroka za kak dvom za stališče italijanske delegacije nasproti angleškemu načrtu.

Bonar Law je nato izjavil, da bi angleška delegacija ne bila nasprotna nekaterim koncesijam, vztraja pa neomajno pri svojem stališču glede fermanja zalogov.

Med tem skuša oficijozno poročilo ublažiti vtisek, ki ga je naredila vest o polomu konference. Zavezniška pogajanja — pravi poročilo — so se končala, ne da bi prišlo do kakega sklepa in vprašanja moratorija. Francija z Belgijo in Italijo ohranja prostost postopanja. Ni dvoma, da bo uporabila to prostost s hladno krvjo in zmernostjo, toda odločno, da izvrši svoj zmerni program. Sedanje navzkrižje med dvema državama tiči v posebnem vprašanju, ne gre pa nikakor za prekinjenje prijateljskih odnosov med obema državama, kakor je dokazano iz prisrčnih izjav Bonar Lawa in Poincaréja. Sklep gre sedaj odškodninski komisiji, ki bo lahko z večino glasov dovolila moratorij, kateri brzkone ne bo presegel dveh let. V sedanjih razmerah bo Francija vzela za podlogo svoji akciji glede zalogov predvsem prilogo 2.) versailleske pogodbe, ki dovoljuje zaveznikom, da v slučaju neprostovoljne izvršitve mirovnih pogodb s strani Nemčije ukrene vse gospodarske, finančne in druge ukrepe, ki jih bodo prizadete vlade smatrale za potrebne. Brzkone se bo odškodninska komisija najprej izrazila o kršitvi obvez s strani Nemčije v vprašanju dobave premo-

ga.

Po ponorečenju pariške konference.

Mnenja francoskih listov.

PARIZ, 5. Francoski listi so javili brez vsakega presenečenja in brez posebnega vznemirjenja, da je pariška konferenca propadla, dostavljajoč, da se je po izjavah g. Poincaréja in Bonar Lawa zgodilo to na način, da niso bila uzeljena čustva obeh držav. Večina listov predstavlja ta dogodek kot "prijateljski razdor" ter naglašja, da se je razdor pojavil vsled tega, ker je angleški predlog vseboval določbe, ki bi bile pomenele gotovo izpremembo versailleske mirovne pogodbe in ojačanje nemškega odpora. "Excelsior" pripominja, da ni bila Anglija v navzkrižju samo s Francijo, temveč tudi z Italijo in Belgijo in da ji ne bodo sledile niti države Malega spozaruma. "Matin" pravi, da se bo v kratkem imelo nov dokaz o neizvršitvi obvez s strani Nemčije, ter dostavlja: "Zvesta duhu in besedilu mirovne pogodbe, bo Francija dala svojim četam ukaz, da izvršijo ukrepe, katerim se je Nemčija sama izložila. Zasedbo krajev, ki bodo zajamčili v ruhrski kotlini redno dobavo premoaga, Francija ne bo imela namena zasesti ruhrske kotine. Francija hoče biti plačana in misli, da bi Nemčija s primernimi žrtvami in s svojo bistroumnostjo, kakršno je pokazala v zadnjih letih, je mogla najti sredstva za častno izpolnitev svojih obvez. Francija hoče odpraviti s svojim postopanjem tlečo nevarnost spora in ne ustvarjati stanja sovražnosti. Ko bo Nemčija razumela pravi duh te resnične miroljubne politike, si bo lahko prihranila mnogo neprijetnih posledic.

Nato pravi "Matin", da se bo današnji pogovor med Poincaréjem in Bonar Lawom tikal vzhodnega vprašanja ter dostavlja, da je dala Francija, podpirajoč v Lusanni angleške zahteve, dokaz nekake viteške vzajemnosti. Ob zaključku izraza list željo, naj bi se francoski zastopniki v Lusanni omejevali od sedaj dalje na odambo francoskih interesov.

Vojaške priprave v Porenju.

PARIZ, 5. "Journal" objavlja to-le poročilo iz Manica: Vesti glede konferenc

so se, seveda, sledile z velikim zanimanjem v Porenju. V vojaških krogih so bili ukrenjeni ukrepi, kakor po navadi v časih krize. Čim je prišla vest o pomolu konferenci, je glavni stan dal nalog, naj bo vojska pripravljena za vsak slučaj. Vojski na dopustu so bili vpoklicani.

Poincarejevo mnenje o nemškem predlogu za nenapadanje.

NEW-YORK, 5. G. Poincare je poslal francoskemu poslaniku v Washingtonu brzojavko, v kateri ga prosi, naj sporoči državnemu tajniku Hughesu, da ima Nemčija po njegovem mnenju s svojim predlogom o nenapadanju namen doseči izpraznitev leve obale brega Rena s strani Francije, še preden Nemčija izvrši svoje obveze glede odškodnine. Zato je nesmiselno zahtevati, da se Nemčija reši svojih obvez, ki jih je sprejela z versaillesko pogodbo še preden je sprejeta v Društvo narodov. Po svojem predlogu bi dobila Nemčija proste roke proti malim državam, kakor Poljski in Čehoslovski, ker gotovo je, da bi se Nemčija v slučaju vojne najbrž vrgla na majhne države in pri tem bi bile velevali vezane na dogovor o nenapadanju.

Konferenca v Lausanni

Vprašanje državljanstva pred konferenco v Lausanni — Turčija proti bivanju patriarhata v Carigradu.

LAUSANNE, 5. Včeraj se je sestala podkomisija za državljanstvo pripadnost, ki je razpravljala posebno o vprašanju priznanja tujih državljanstev, ki so jih dobili njeni podaniki tekom vojne in tekem premirja, s strani Turčije. Razpravljalo se je tudi o državljanstvu oseb, rojenih na ozemlju, ločenem od Turčije, toda živčih v inozemstvu. Zdi se, da se bo v teh dveh vprašanjih dosegel sporazum.

Popoldne se je razpravljalo o vprašanju patriarhata na podlagi francosko-grškega predloga. Turška delegacija je izjavila, da ne more pristati na patriarhatno bivanje v Carigradu, ki bo vključil vsem izpremembam svojih funkcij vedno politično delovanje in se pridruženje sovražnikom Turčije. Turška delegacija je pripomnila, da je odstranitev patriarhata predpogoj za sprejem drugih dogovorov glede izmenjave prebivalstva. Patriarhat ne more ostati v Carigradu, kjer so Grki in pravoslavni v manjšini, in se mora prenesti v Grčijo.

Če se ne posreči doseči sporazum, bo vprašanje predloženo komisiji.

Dnevne vesti

Odmevi upravne preureditve naše pokrajine. V Gorici se je vršil ljudski shod, na katerem se je pomnila želja mesta, da Goriška ostane samostojna pokrajina. Poroški župan Danelon je poslal goriški občini brzojavko, v kateri izražajo sočustvo v bolesti. Mussolini je poročniku županu odgovoril. Izražal, da je vladni sklep ne zpremenljiv in pričakuje, da bo brez odpora sprejet.

Solsko vprašanje v novih pokrajinah. V "Tirtoletu" čitamo: Sporno vprašanje med nekaterimi občinami in vladnim oblastvom radi ureditve pouka italijanskega jezika v nemških šolah je sedaj dobilo svojo rešitev z odlokom 6. sekcije državnega sveta. Utok občin je odklopijen. V utemeljevanju je rečeno: V zmislu avstrijskega zakona od 14. maja 1869 odloča politična deželna oblast po zaslišanju činiteljev, ki vzdržujejo šolo. Pri svoji odločitvi pa ni deželna oblast po nikatih zakonitih določbah vezana na mnenje činiteljev, ki vzdržujejo šolo, ker to mnenje je samo svetovalečno značaja. Klan 19. avstrijskega državnega zakona od 21. decembra 1867, na katerega se sklicuje pritoževalci, nima več veljave, ker z aneksijo in uvedbo italijanske ustave avstrijska ustava odpravljena. Istotako ima reskript avstrijskega ministrstva za nauk od 4. julija 1887 nikake veljave, ker gre tu za zgolj notranji upravni čin. Generalni civilni komisariat je torej povsem opravljen za odločanje v stvari, ker so mu s kraljevim dekretom od 31. avgusta 1921 poverjene vse funkcije, pripadajoče političnemu deželnemu oblastvu. Tako smo sedaj na čistem! Tisti, ki vzdržujejo šolo, smejo pa svetovati, naj pa ne pričakujejo nikar, da se bo njihovo mnenje uvaževalo, če ni po volji političnega deželnega oblastva. Čujemo pa še nekaj drugega, zelo značilnega. Politična oblast se sklicuje na avstrijske zakone ali odredbe, kadar gre njemu v sklad, ob enem pa jih odklanja, če so mu navskriž.

Se par besed «Lavoratore». Na podtipkanju, da slovenska buržoazija v Istri izkorišča in guli kmetško maso, smo ugotovili, da je imela italijanska stranka vedno v rokah svojo politično moč in ves deželni upravni aparat. S tem je povedano, da so Italijani krogli ljudstvo usodo v duševnem in materialnem pogledu. Takozvana «slovenska buržoazija» Istre je danes omejena na malo število duhovnikov in učiteljev in pa par odvetnikov, ki so jih pa dogodki stisnili v Liburnijo, v skrajno vzhodni del dežele. V vsej ostali Istri ni niti enega slovenskega odvetnika. Pa še ti razumniki so vsi izšli iz širokih plasti ljudstva, čutijo z njim in živijo z njim v prisrčnem razmerju. Ker živijo

med ljudstvom, je tudi na njihovo korist, če je njegov položaj čim ugodnejši. Ze ta dejstva izključujejo vsako voljo za zatiranje tega ljudstva. Poleg tega pa, da ne take volje, je slovenskim razumnikom odvzeta tudi vsaka možnost za duševno ali materialno zatiranje ljudstva. Saj nimajo — kakor že rečeno — nikakega deleža pri upravi javnih stvari. Pa so tudi na svojem službenem in zasebnem poslovanju vezani na rokah in nogah. Ne morejo zatirati ljudstva, pač pa morajo trpeti z njim. Nimajo ga — kakor bi hoteli trditvi «Lavoratore» — pod svojim vplivom, marveč spaja jih z ljudstvom vez skupnega trpljenja. Le hudobna volja in drzno potujčevanje resnice more torej prihajati s krivično in lažljivo trditvijo, da slovensko razumnostv zatira ljudstvo. — «Lavoratore» je prišel tudi s trditvijo, da je «Edinost» postala sedaj srborita, ker ne izhaja slovensko komunistično glasilo «Delo». To pa je že tako umevno in neslano, da mora izbiti iz smeh na ustnice vsakega razsodnega človeka. Nismo se strašili nikdar že vse drugačnih sovražnih sil, nego ji je predstavljalo «Delo». S to svojo trditvijo je «Lavoratore» res pogumno zamahnil — po vodi!

Vrednostni papirji mladoletnih. Kr. pretura v Trstu nas prosi, da objavimo sledeče: «Z ozirom na razglase kr. prefektura za Julijsko Benetico, VI. urad, z dne 30/12. 1923 št. 621/4500 in 4501 objavlja v uradnem glasniku «Osservatore Triestino» z dne 2. januarja 1923 tičooče se dviga vrednostnih papirjev označenih v omenjenih razglasih in položajih nasledstvenih držav Avstrije in Ogerske, se pozivljajo varuhi, skrbniki in pravni zastopniki oseb ki so podvrženi posebnemu varstvu zakonov, da predložijo najkasneje do 10. t. m. tozadevnemu sodniku prejemniku ali polno močnemu predpisani seznam v treh izvodih, spričevalo o italijanskem državljanstvu in dokaz, da je bil uložen protest proti preprečenju. Vodstvo kr. preture — civ. stvari. Trst, 4. januarja 1923 Renčelj m. p.

Objavljamo radi ta poziv v interesu tistih naših ljudi, ki so prizadeti. Dovoljujemo si ob enem opozoriti vodstvo kr. preture na dvojno pozabljivost. Gornje obvestilo nam je bilo poslano samo v italijanski in mislimo, da bi zahtevala vljudnost, da se pošlje slovenskemu dnevniku vsaj prevod. To delajo mnogi drugi državni uradi, katerim na čelu je Italijan iz starih pokrajin. — Druga pozabljivost se tiče imena Avstrijske republike. Dopolni kr. preture jo imenuje «republica dell'Austria Tedesca», česar nismo sprejeli v prevod. Znano je, da je ta naziv že davno odpravljen po mirovni pogodbi. Po tem napačnem imenu bi morali govoriti dosledno o jugoslovenski, češki Avstriji itd.; tu pri nas pa o — italijanski Avstriji. Ta poslednja pozabljivost kr. preture pa je vendar v toliko razumljiva, če pomislimo, da uradni list «Osservatore triestino» v svoji št. 1 z dne 2. januarja 1923 v tozadevnem razglasu tudi mirno piše «Republica dell'Austria tedesca» (2. kolona, 9. vrsta od zgoraj).

Razdelitev mesta v poštne okraje. Pošto ravnateljstvo javlja, da bodo v času do 15. t. m. prešli vsi hišniki razglase, iz katerih bo razvidna razdelitev mesta v poštne okraje. Hišni gospodarji so naprošeni, da te razglase dajo nabiti v hišnih vežah.

«Naša kr.» Po znanih cenah ponovi šentjakobska «Čitalnica» jutri, 7. t. m. točno ob 6. popoldne v dvorani DKD pri Sv. Jakobu to Finžgarjevo zgodovinsko dramo iz Napoleonovih časov. V njej srečujemo, kakor v znanih igrah «Rokovnjaci» in «Legionarij» iste slike tihotapcev in vojnih beguncev. Igra drži skozi vse štiri akte ob čimstvo v napetosti in njena privlačna sila traja do zadnjega dejanja. Pri premijeri je bila dvorana nabita do zadnjega kotička, kar priča o lepoti in privlačni sili te igrane. Dana je sedaj vsakemu lepa prilika, da vidi, kako so živeci v teh krajih naši pradedje v dobi Napoleonovih vojn. Torej, nasvidenje jutri!

Društvene vesti

Dijaška Matica. Danes ob 16. uri se vrši ustanovni občni zbor Dijaške Matice. Za eventualne informacije se obrniti na sledeči naslov Trst, ul. Fabio Filzi 10/l. — Pripravljalni odbor.

Sentjakobski «Sokol» opozarja svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 14. t. m. ob 11. dop. — Odbor.

Zenska podružnica «Solskega društva» v Trstu. V sredo dne 10. t. m. ob 6 1/2 uri se bo vršila v navadnih prostorih odborova seja. Radi važnega dnevnega reda se naprošajo odbornice, da se seje polnoštevilno udeležijo.

Iz tržaškega življenja

Tri težke nesreče v stari prosti luki; Včeraj zjutraj so se dogodile v stari prosti luki tri težke nesreče.

Pek Fran Cimont, star 58 let, je pekel vso noč kruh na parniku «Vienna». Protij jutru je končal svoje delo. Med tem ko se je preoblačil v delavnico, se je nenadoma razpočil večji parni kotel in tako ga je vrela voda, ki se je nahajala v kotlu, oparila po vsem životu. — Prepeljali so ga v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je nevarno.

Tri ure pozneje se je dogodila na parniku «Sirena» druga težka nesreča.

Težak Karl Walderstein, star 68 let, stanuje

joč v ulici Molino a vento št. 51, je vlačil z drugimi tovarniki; potem žerjava (dvigala) je notranjosti parnika neke vreče in zaboje. Usoda je pa hotela, da ga je pri tem delu sunila težka veriga žerjava ter mu prebila nosno kost. Vrh tega mu je prebila še kost na čelu. — Tudi njega so prepeljali v težkem stanju v mestno bolnišnico.

Kmalu potem je sledila še ena težka nesreča, in sicer v skladišču št. 3, hangar št. 7. Delavka Marija Ferrucci, stara 30 let, stanujoča v ulici S. Giacomo in Monte št. 3, je pobrala neka raztresena zrna pod dvigalom. V tistem hipu pa je šlo dvigalo polagoma navzdol. Delavka ni zapazila tega. Šele ko je bilo dvigalo nad njeno glavo ter ji tako grozilo, da jo zmasti, je zapazila nevarnost ter zaupila na pomoč. Če bi imela delavka nekoliko prisotnosti duha, bi zbežala ter jo tako srečno odnesla. Tako pa je ostala na mestu. Edinele nekatere delavcem se ima zahvaliti, da so na njeno vpitje pravčasno ustavili dvigalo ter jo tako rešili grozne smrti. Vendar pa je dobila delavka težke poškodbe na glavi, rokah in nogah, ker se jo je dvigalo nekoliko dotaknilo. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Nenadna smrt. Včeraj zjutraj okoli 4.30 je umrla nenadne smrti v svojem stanovanju v ulici S. Francesco d'Asisi št. 1 zasebnica Helena Russo, v dobi 56 let. Zadelo jo je kap.

Očeni v tovarni testenin. Predsinočnim okoli desetih ure so zapazili nekateri pasanti, da se vali gost dim iz tovarne testenin v ulici Madonna št. 5. Eden med njimi je pohitel v kavarno «Reclame» in od tam telefoniral na glavno postajo ognjevarcev. Par minut pozneje so bili ognjevarci že tu. Vrhli so v tovarno ter ugotovili, da gorijo nekatere police, na katerih se je sušila testenina. — Očeni so pogasili v kratkem času. Skoda ni velika.

Urniki za trgovine. Danes, na dan Sv. Treh kraljev bodo vse trgovine odprte samo do 13. Poskušan samoober v hotelu. Bruno Malattera, star 24 let, uradnik, stanujoč v Trziču, si je hotel včeraj vzeti življenje v hotelu «Istria». V ta namen je zavil stekleničico jodida. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico. Njegovo stanje ni nevarno. Vzroki, ki so dovedli nesrečneža do tega žalostnega koraka, niso znani.

Tatovi v pekarni. Včeraj po noči so vdrli neznanj tatovi v pekarno Ivana Mertota v ulici Riccardo Pitteri ter odnesli mnogo slaščic, čokolade itd. v vrednosti 2000 lir. Vrh tega so odnesli še 70 lir v gotovini. Tatvina je bila naznanjena na policijskem komisariatu v ulici della Sanità.

Sedeznanost kokoši. Včeraj zjutraj sta bila aretirana neki Fran Harn, star 34 let in Josip Božič, star 20 let, oba brez stalnega bivališča, ker sta prodala neki Ami Masega sedeznanost ukradenih kokoši za 400 lir. Kokoši so bile ukradene železničarju Eduardu Delio na Proseku.

Vesti z Goriškega

Iz Storij: Kmetško izobraževalno društvo «Storje» vabi svoje člane na redni letni občni zbor, kateri se bo vršil dne 14. prosinca t. l. ob 1 uri popoldne v prostoru čitalnice v Storjah št. 30. — Odbor.

Slavina. Vseled nepričakovanih zaprek se predstava gasinega društva v Slavini, katera bi se imela vršiti 7. t. m. preložil na poznejši čas.

DAROVI

— Za «Božičnico» ženske podr. šolskega društva v Trstu so darovali na polo gñe. Malke Zafredove v St. Petru na Krasu sledeče: po 50 lir: Vlado in Ivanka Podlogar & Petelin; po 20 lir: Gržina; po 10 lir: brez imena, A. Zele, Fr. Jerab, Dobner, Ambrožič, Sever, Mislej, Rebec, postaja, Habjan, Muha, nečitljivo, Kanal in Vilhar; po 5 lir: Milavec, Rebec, N. N., N. N., Penko; 4 lire nečitljivo; skupaj 279 lir. Hvala darovalcem, gđni. Zajred in g. Grudnu.

— Pri domini se je igralo za «Solsko društvo». Rezultati: 25 lir, mati dodala 5, N. N. že Trebič 10 L. Openci v protest, ker jim je bil preprečen Silvestrov večer 75 L; skupaj 115 L. Srčna hvala!

— Mesto cvetja na grob pok. Stanka Kravosa daruje družina Vekoslava Kodrič 50 L za «Solsko društvo».

— V počestitve spomina pok. prijatelja Stanka Kravosa nabrali v Brjah pri Ribenberku 31 L za «Sol. društvo». — Mavrin Marjija daruje 5 L. — Na občnem zboru sadjerskega društva v Krepiljah se je nabralo L 12.50 v 3 1/2 din. za «Solsko društvo».

— Ker je nekdo iz Proseka odslovil nabiralko z blokom darujeta Ivan in Alojzija Husu 15 L, Ivan Kambič Ustje p. Ajdovščin nabral v namen 28./12./22. 32 L. Gosp. Jos. Jurca Ajdovščina poslal za tri bloke št. 264, 265 in 266 300 L. — Gosp. Tomo Sorli Podgrad poslal za razprodani blok št. 134 L 100. Nabiralcem kakor darovalcem srčna hvala!

— Brata Ivan in Anton Bradac darujeta 50 L za «Solsko društvo».

— V počestitve spomina pok. Stanka Kravosa daruje Rudolf Bajt 10 L. — Mesto cvetja na krsto pok. Stanka Kravosa darujeta Silva in Josip Cink 10 L.

— V Banah pri Opčinah se je nabralo L 27.30. Darovali so po 1 L: Miče Vidau, Oton Vidau, Ivan Ban, Miča Milkovič, Janci Vidau, Janez Husso, Vinko Štubelj, Nini Špehar, Jožef Frankovič, Ivan Malalan, Hrovatin

Karlo, Alfonz Ban, Poldo Hrovatin, Avgustina Vidau, Nežje Husso, Pepi Vidau; G. Malalan L 1.20, Vanek Ban L 1.50, N. N. L 1.60; po 2 L: Tereza Bajt, Janez Vidau; Rudolf Bajt 3 L.

BOG PLACAJ VSEM, KI DAJO DAR MLADINI, DOMU NA ALTAR!

LISTNICA UREDNISTVA.

Anonimnemu dopisniku iz Sežane. Le radi tega, ker Vaš nekdanji, za anonimnost se skrivajoči dopis vsebuje sumnične proti pošteni osebi, Vam odgovorjamo proti načelu, ki ga ima vsak pošten in pameten človek napram anonimnim pismom. Politično društvo «Edinost» v Trstu nam je potrilo, da mu je bil nabrani znesek (445 lir) ob enem z nerazprodanimi blčki točno izročen že davno, mnogo, mnogo pred letošnjo jesenjo.

Borzna poročila.

Trst, 5. januarja 1923

Jadranska banka	100
Cosulich	850
Dalmatia	350
Gerolmich	1370
Libera Triestina	428
Lloyd	1495
Lussino	650
Martinolich	182
Oceanica	117
Premuda	845
Trpčevich	269
Ampela	590
Cement Dalmatia	840
Cement Spalato	287

Tuja valuta na tržaškem trgu

ogrski krona	—70.—	—70.—
avstrijske krona	—0275.—	—0310.—
češkoslovaške krona	58.50.—	59.—
dinarji	20.00.—	20.90.—
leji	11.25.—	11.—
marke	—33.—	—25.—
dolarji	19.70.—	19.60.—
francoski franki	137.50.—	138.50.—
švicarski franki	373.—	—376.—
angleški funti papirnati	91.70.—	92.—

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

KRASNO POSESTVO obstoječe iz hiše s sedmimi prostori in 14 parcelami v Zgoniku hišna št. 30, so prod. Pojasnilo daje lastnik. Zgonik št. 30.

HIŠA s hlevom in lepim vrtom za zelenjavo (640 sez.) se prod. v Roculu v dolini po ugodni ceni. Poizvedbe Via Imbriani (prej V. S. Giovanni) št. 6/1 desno 21

POHISTVO se prod. Scorcola S. Pietro 35, vrata 2. Rojan. 18

POZORI! Radi posebnih razmer prodam dve kolesi po nizki ceni. Ruggero Manna 3, pritižje. 19

HIŠA s štirimi prostori, z vrtom in hlevom, se prod. Rojan, Molini 750 20

KRASNO POSESTVO, oddaljeno 1/4 ure od Maribora, 17 oralov vinograda, velikanski sadonosnik, zelenjadni vrt, gosposko poslopje, vinarstva, hlevi, vse v dobrem stanju, se prod. skupno ali pa posamezne parcele s hišnimi poslopji. Stanovanje s 4 sobami takoj na razpolago. Natančnejše podatke daje g. dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru, Sodna ulica št. 14/l. 2258

PREPARETE za olepanje kože, za sobe, proti izpadanju las, neškodljive barve za lase ima lekarna v Il. Bistrici. 78/4

OSLOVSKI KAŠELJ se zdravi z zdravilom lekarnar Brelich v Sežani. 16

POZORI! Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grostist Belleli Vita, via Madonna 10. I. 82

ZLAT, srebrn in papirnat denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Montecenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 67

Nad 150 najrazličnejših nepremičnin v Sloveniji:

grajščine, posestva, gostilne, trgovine, žage, mlini, industrijska podjetja, kopališča, vreče itd. ima na prodaj z zmernih cenah »RODNA GRUDA« konc. zavod za promet z nepremičninami, Celje Dolgo Polje 1 (Slovenija). 18/2

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA

Delniška družba — Glavnica L 5,000,000.— popolnoma vplačana. Zadržni sedež in osrednje ravnateljstvo v TRSTU. Krezplačna emisija cirkularnih nakaznic, vse bančne operacije, menjalnica, borza. Corso Giuseppe Verdi — GORICA — Telefon št. 8 77. Blagajna posluje od 9-12 in od 15-17

Posebna prodajalna za hišno opremo „ALLA SPOSA FELICE“ (Pri srečni nevesti) Via S. Catarina št. 11 — Trst — Tel. 15-52 bis Bogata izbira TRLIŽA, PERILA, ZAVES, VOLNENIH in NAPOLNJNIH ODEJ. — ZALOGA VOLNE in ŽIME in ŽIMNICE. IZDELANE ŽIMNICE. Kapok in bombaževina. — PREPROGE. — Kozja kožuovina, originalne kalgan, bele, sive in črne. VSAKOVRSNO PERJE ZA BLAZINE

Lepo arondirano — — — kmetijsko posestvo

pri cesti, tik drž. kopališča, v bližini Celja, 20 oralov, 2 zidani hiši, gošpodarsko poslopja z živim in mrtvim inventarjem se prod. za Din 240.000.—. Ponudbe na realitetno pisarno Rodna gruda, Celje, Cankarjeva ul. 10. 58/1

Hiša

enonadstropna, tik cerkve v Postojni št. 136 na prodaj. K hiši spadajo dve njivi, velika ograda in mal gozd. Cena 35.000 lir. Posredovalci izključeni. Ponudbe naj se pošljejo na Vinko Janežič, Ljubljana Start trg 28, III.

ZDRAVNIK Dr. F. ADDOBATTI sprejema

v Sežani št. 47 od 10 do 12.

RAZGLAS.

V četrtek dne 18. januarja 1923 ob 10. uri popoldne se bo vršila na ilcu mesta, v Mariboru, Milnska ulica št. 17

prostovoljna javna dražba.

Prod. se hiša z vrtom. V hiši se vrši stara gostilniška obrt — poprej znana „so štaričeva gostilna.“

Najnižja ponudba znaša 2 milijona jugoslovenskih kron. Ponudniki morajo pred začetkom dražbe položiti 10% varščine. Hiša se prod. tudi pred dražbo, ako to kupec želi.

Natančnejše podatke glede dražbenih pogojev, obsežnosti objekta itd. dajeta sodni komisar dr. Franjo Firbas, notar v Mariboru ter zastopnik lastnika dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru. (782)

Srebrne krona in zlato plačujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POUH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2 (prej Barriera)

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlati, lisic, dihurjev, vidcr, jazbecov, mačk, veric, krtov, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10 II. nadst., vrata 16 Sprejemajo se pošiljate po pošti.

PODLISTEK

OLD SLEWTH:

Tajinstveni kovčeg

Kriminalen roman iz ameriškega življenja.

Poslavit Slavomir Josipovič.

Zato je detektiv takoj sklenil, da jo ogovori, in, če le kako moreče, dovede do tega, da si razkrije obraz. Ker se dolgo ni ponudila priložnost, je začel Manfred na videz zopet dremati in tako je videl, da je dama večkrat pogledala iz pod pajzola. Naenkrat je pa opazil nekaj presenetljivega, kar je njegovo zanimanje pomnožilo in provzročilo, da je tujko še pazljiveje motril.

Na njenem pajzolanu je zagledal madež in ko se mu je slučajno posrečilo, da si ga je mogel od bliže ogledati, je videl da je madež od krvi, napravljen najbrže po dotiku z okrvavljenim prstom.

Vlak je vozil naprej in detektiv je nadaljeval svoja opazovanja. Sumil je, da je dama zapletena v krako dramo. Njena vznemirjenost in njeni bižični pogledi, s kakršnimi se je ozirala okoli sebe, so ga v tem sumu še bolj utrdili. Končno, ko se je ustavil vlak na zadnji po-

staji, se je dama obrnila k našemu junaku in ga je vprašala tiho, skoraj boječe: «Ali se ustavi ta vlak v N?»

«Ne, ta je zadnja postaja.»

Na to je dama hitro skočila s svojo ročno torbico in hitela proti vratom, ko je vlak že piskal in se skoraj premikal.

Detektiv ji je sledil in jo zadržal, ki je hotela skočiti z vlaka, ki je vozil že dokaj naglo.

«Zakaj me niste pustili skočiti doli?»

«Kaj ste se hoteli umoriti?»

«Zato bi si izvolila prijetnejši način. Prav lahko bi bila uspeša, a zdaj se moram peljati do New-Yorka.»

Stala sta še vedno na ploščadi. Vlak je siphah in ropotal. Naenkrat je popihnil močan veter in pajzolan dame se je hitro odgrnil, med tem ko se je ona z obema rokama oprijela železnega držala, ker je vlak močno otrisal.

Kratek trenotek, ko pajzolan ni več zakrival dami obličja, je zadostoval detektivu, da se je preprčil, da dama ni le mlada, nego tudi lepa, a smrtno bleda.

Silno neurje je bilo prihrumelo; dež je lil kakor iz skala. Manfred in dama sta zopet stopila v voz in sedla na svoji prejšnji mestu. Z največjim zanimanjem je Manfred nadaljeval svoja opazovanja.

Detektiv je bil že sklenil, da bo v New-Yorku sledil deklici, zato ker je bil prepričan, da je gotovo v zvezi s kakšnim posebno čudnim dogodkom.

Se vedno je vlak vozil prav hitro. Ker je bila poleg tega dama pustila tudi torbico, je Manfred čakal brezskrbno, da se dama gotovo zopet vrne. Črez nekoliko časa se je vlak ustavil — toda deklice le ni bilo nazaj. Nas junak je šel, da jo poišče. Toda izgnila je bila na povsem skrivnem načinu. Čakal jo je 10 minut, ali po torbico je ni bilo in ko je vprašal sprevodnike, mu tudi oni niso mogli povedati, da bi jo bili videli.

Manfred je ostal eno uro na postaji. Torbico